

hvorvidt det er hensigtsmæssigt og nyttigt, for ikke at sige nødvendigt, at en saadan Medvirkning fra Statens Side i dette Dørlig tilveiebringes. — Det tredje Punkt ligger egentlig udenfor Debatten, det ligger ikke saaledes for, at jeg har Opfordring til at udtale mig nærmere derom. Den ærede Minister mente at kunne gaa med til Bistand til Ubvandring, saafremt vi havde overflødig Arbeidskraft, hvilket imidlertid efter hans Overbevisning ikke var Tilfældet. Hvorvidt den ene eller den anden Anskuelse i denne Henseende er rigtig, derom tør jeg ikke udtale mig, maasse Erfaringen senere skal vise det. Naar vi komme tilbage fra de noget ekstraordinære Forhold, der i de senere Aar have været i mange forskellige Foretagender, til en roligere, mere solid, fremadskridende Virksomhed her i Landet, da vil det mulig aabenbares, hvorvidt der her i Landet er overflødig Arbeidskraft eller ikke, og hvis dette maatte blive bekræftet, er jeg ganske vist ogsaa tilbøjelig til at antage, at den Tanke, der ligger til Grund for det tredje Punkt, ikke endda er saa inforrekt, — det har i alt Fald vist sig for andre Regjeringers Bekkommende, men, som sagt, derom foreligger Intet i de nærværende Forhold. — Jeg uddrager nu af denne den ærede Conseilpræsidents Stilling for det Første dette, at den ærede Conseilpræsident udtrykkelig udtaler den Erkjendelse, at han gaar ud fra, at det er en sørgelig Kjendtgjerning, at Arbeidsløshed virkelig er tilstede, ikke blot i Kjøbenhavn, men omkring i Landet. Dette er altsaa en Erkjendelse, udtalt af den høitærede Conseilpræsident ved denne Leilighed, som det ikke tidligere har været Udvalget bekendt, at den ærede Conseilpræsident nærede. Der er ikke under de Forhandlinger, som ere førte angaaende Bevillinger paa den aarlige Finantslov eller overhoved om finansielle Bevillinger i denne Samling, faldet nogen Uttring, der turde antyde, at denne Tanke laa gjemt i Ministeriets Sjæl. Dernæst aabenbarer dette Svar ogsaa Villien til at hjælpe under de tilstedevarende Forhold, og denne Villie finder da sit Udtryk i Forslaget under Nr. 2, og i Forbindelse dermed staar Cirkulæret fra Indenrigsministeriet af 9de Februar til samtlige Amtmænd. Dette Cirkulære gaar ud paa for det Første — og der have vi den første Del af det Midde, som den høitærede Regjering vil anvende under de nærværende Forhold — at opfordre Kommunerne til Bistand til Afhjælpning af den Trang, der er tilstede. Det er nu ganske vist, at naar man vilde blive staaende alene derved, at Regjeringen opfordrede Kommunerne til at gjøre, hvad der ganske vist til enhver Tid vilde være deres Pligt, at have et vaagent Die med, hvorledes det staa til indenfor Kommunens Bestyrelses Omraade i materiel og anden Henseende, saa vilde det være en meget tynd Hjælp. Jeg er ikke overbevist om, at denne Opfordring til Landets Kommunalbestyrelser havde været fornøden, den burde

i alt Fald ikke have været det; imidlertid gjør den da heller ingen Skade, og for saa vidt kan jeg lade den første Del af det Midde, den høitærede Regjering vil anvende overfor den tilstedevarende Nød, ligge. Denne Opfordring til at komme til Hjælp deler sig imidlertid i to Dele; den gaar for det Første ud paa, at man snarest muligt vil paabegynde saadanne Arbeidsforetagender, som enten allerede maatte være bestemte til Udførelse, eller som det kan forudses, at det dog i en nær Fremtid vil være fornødent at iværksætte, og for det Andet, at der skal ydes Bidrag af Kommunkasserne til den frie Fattigforsørgelse, hvor det hidskaffede Arbeide ikke kan lette den usørgede Trang — den anden Trang maa ogsaa afhjælpes, men altsaa paa en anden Maade, der kan ikke siges Noget derom. Det er i Cirkulæret bemærket, at det er til disse Foranstaltninger, at den høitærede Regjering søger Bemyndigelse til at yde Kommunerne Laan af Statskassen til et Beløb af en Million Kr. Naar det altsaa i Forslaget under Nr. 2 hedder: „Til Foranstaltninger, sigtende til at afhjælpe Arbeidsløshedens og Dyrtidens Tryk“, saa ere disse Foranstaltninger nærmere forklarede i Cirkulæret. De bestaa af to Dele: Laan til de der nævnte Arbeider og Laan til Kommunerne for at benyttes som Tilskud til „De Fattiges Kasse“ og i lignende Niemed. Nu er det imidlertid ikke oplæret i Forslaget, for det Første til hvilken Rente disse Laan skulle udredes — jeg antager, at det er 4 Procent; jeg tror, at Udvalget er gaaet ud fra, at det er 4 Procent — og dernæst heller ikke, paa hvor lang Tid Laanene agtes givne, og om der i denne Henseende skal følges ensartede Regler for Laanene, saa at alle Kommuner, der faae Laan, faae dem paa lige lang Tid. Der er kun under Henviisning til de paagjældende kommunale Anordninger gjort gjældende, at Laanet isølge denne Henviisning kan gives paa længere Tid; thi samtlige disse Lovbestemmelser, hvortil der henvises, gaa jo ud paa, at Amtsraadet, Byraadet og Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse skulle have Indenrigsministerens Samtykke for at kunne optage Laan til større Beløb eller paa længere Tid, end at de kunne tilbagebetales i det efterfølgende Aar, og at Sogneraadene i samme Tilfælde skulle have en lignende Tilladelse af Amtsraadet. Det er altsaa tænkt, at Beløbene kunne udlaaes paa længere Tid. Det vil i alt Fald blive nærmere forklaret, hvorledes Ministeren forstaar denne Henviisning. Jeg tror ikke, at det er Udvalgets Mening at modsætte sig en saadan Ordning. — Det ligger heller ikke i Endringsforslaget, hvorledes Laanene skulle fordeles blandt Kommunerne. Dette vil jo selvfølgelig noget afhænge af, hvor mange Begjæringer der vil indkomme, men dette vil atter afhænge af, hvor skarpt man begrænses Niemedet. Det er aldeles vist, at der gives Kommuner, der vel ikke efter deres Plan have Arbeider at sætte i